

Energijos vartojimo auditas Didelėse įmonėse

Mindaugas Stonkus
Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Šilumos ūkio ir energijos efektyvumo skyriaus patarėjas
2017-05-18

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAS

Kur numatytas įpareigojimas atlikti energijos vartojimo auditą?

- Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvoje 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, 8 straipsnis Energijos vartojimo auditas ir energijos naudojimo vadybos sistemos
- Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme, 11 straipsnis Energijos vartojimo auditas
- Įmonių, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, energijos vartojimo audito ir ataskaitų pateikimo priežiūros tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-46

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAS

Kas privalo atlikti energijos vartojimo auditą?

- Tik Lietuvos Respublikoje registruotos ir jos teritorijoje ūkinę veiklą vykdančios įmonės, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai (toliau – Didelės įmonės).
- Kurios atitinka Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 straipsnio 1–3 dalyse nustatytas sąlygas, t .y. įmonės laikomos Didelėmis įmonėmis, jei jos atitinka vieną iš dviejų kriterijų:
 - 1) įmonėje dirba 250 arba daugiau darbuotojų;
 - 2) įmonės metinės pajamos viršija 40 mln. eurų ir įmonės balanse nurodyto turto vertė viršija 27 mln. eurų.

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAS

Kur privaloma atlikti energijos vartojimo auditą ir kokia apimtimi?

Analizuojama ne mažiau kaip 80 proc. visų Didelei įmonei nuosavybės teise priklausančių:

- 1) pastatų,
- 2) įrenginių, technologinių procesų,
- 3) Transportų priemonių

neatsiejamų nuo įmonės veiklos bei būtinų šiai veiklai vykdyti, energijos sąnaudų, jei jos yra pakankamos energijos vartojimo efektyvumo rodikliams įvertinti ir sudaro galimybes patikimai nustatyti energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones.

Atleidžiama nuo prievolės atlikti auditą:

- 1) jeigu Didelės įmonės pastatui yra išduotas pastato energinio naudingumo sertifikatas, tuomet tam pastatui nereikia atlikti audito,
- 2) Jei Didelės įmonės yra įgyvendinusios arba įgyvendina nepriklausomos organizacijos pagal atitinkamus Europos Sąjungos ir tarptautinius standartus sertifikuotą energijos vartojimo arba aplinkos vadybos sistemą ir jų turima vadybos sistema apimą energijos vartojimo auditą.

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAS

Kas gali atlikti energijos vartojimo auditą?

Auditą turi teisę atlikti savarankiškai dirbantis fizinis asmuo ar juridinio asmens darbuotojas, kuriam teisė atlikti auditą suteikta pagal įsakymu Nr. 1-148 patvirtintą tvarkos aprašą „*Dėl Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo*“, Didelės įmonės vidaus ekspertas ir kitų ES valstybės narių kvalifikuoti ir (arba) atestuoti auditoriai.

Šiuo metu atestuočių auditorių sąrašą galima rasti čia:

http://www.ena.lt/next_informacija.htm

Tuo atveju, kai įmonės energijos sąnaudos technologiniams procesams yra ≥ 20 proc. visų įmonės energijos sąnaudų, auditą įmonėje atlieka auditoriai, kuriems yra suteikta teisė auditą atlikti pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams.

Transporto priemonėse energijos sąnaudas gali įvertinti bei energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių pasiūlymus rengia auditorius, kuriam suteikta teisė auditą atlikti įrenginiuose ir technologiniams procesams.

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAS

Kokie reikalavimai taikomi asmenims, norintiems tapti Didelių įmonių auditoriais?

1. Asmenys privalo atitikti Audito atlikimo ir specialistų rengimo tvarkos aprašo 5 straipsnyje numatytus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus.

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.0B8D09CABCF1/GJHEibvfhF>

2. Asmenys, siekiantys įgyti atestatą, privalo dalyvauti specializuotose tik Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu patvirtintos auditorių mokymo įstaigos, auditorių mokymo kursuose.

Šiuo metu mokymo kursus energijos vartojimui atlikti pastatuose rengia VGTU Aplinkos inžinerijos fakulteto Pastatų energetikos katedra, energijos vartojimo auditui atlikti įrenginiuose ir technologiniams procesams rengia VGTU Mechanikos fakulteto Mechanikos inžinerijos katedra. <http://me.vgtu.lt/mechanikos-fakultetas/padaliniai/mechanikos-inzinerijos-katedra/skelbimai-ir-naujienos/52549>

3. Mokymo įstaigai išdavus atestatą asmeniui, prieš suteikiant auditoriaus kvalifikaciją auditui atlikti, jie yra atestuojami auditorių atestavimo komisijos.

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAS

Kuo vadovaujantis atliekamas energijos vartojimo auditas?

Energijos vartojimo auditas yra atliekamas vadovaujantis pagrindiniais Audito atlikimo principais, nurodytais:

1) Išsamiojo energijos, energijos išteklių ir šalto vandens vartojimo audito atlikimo viešojo naudojimo paskirties pastatuose metodikoje, patvirtintoje įsakymu Nr. 4-184, nuoroda <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.8AE593BC0CE3>

2) Energijos, energijos išteklių ir vandens vartojimo audito atlikimo technologiniuose procesuose ir įrenginiuose metodikoje, patvirtintoje įsakymu Nr. 1-141, nuoroda <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.A3AC13936022/uUWDjIIEkj>

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAS

Kada ir kam pateikti energijos vartojimo auditą?

Audito ataskaitos kopiją pirmą kartą pateikti ne vėliau kaip 2017 m. liepos 1 d., o vėliau – ne rečiau kaip kas 4 metai po anksčiau atlikto energijos vartojimo audito ne vėliau kaip iki gruodžio 5 d.

Energijos vartojimo audito atlikimo ir ataskaitų teikimo priežiūros funkcija yra perduota vykdyti Energetikos agentūrai. Audito ataskaitos kopiją pateikti Energetikos agentūrai elektroniniu paštu arba duomenų laikmenoje (.docx ir .pdf formatais).

Jeigu Didelė įmonė įgyvendina sertifikuotą energijos vartojimo arba aplinkos vadybos sistemą, ji kasmet iki gruodžio 5 d. Energetikos agentūrai privalo pateikti tos sistemos aprašymą, visų siūlomų energijos, energijos išteklių ir vandens vartojimo efektyvumo didinimo priemonių pasiūlymų suvestinę, ir energijos vartojimo arba aplinkos vadybos sistemos galiojančio sertifikato kopiją.

ENERGIJOS VARTOJIMO AUDITAS

Finansinė parama ir sankcijos

Ūkio ministerija teikia finansinę paramą pramonės įmonėms dėl įrenginių ir technologinių procesų audito atlikimo pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ priemonės Nr. 04.2.1-lvpa-k-804 „Auditas pramonei LT“ Projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. 2.

Detalesnė informacija <http://ukmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/es-parama-1/2014-2020-m/auditas-pramonei-lt>

Valstybinė energetikos inspekcija turi teisę už Įstatymo 11 straipsnyje numatyto energijos vartojimo auditų neatlikimą ar ataskaitos nepateikimą Didelėms įmonėms skirti įspėjimą, o už pakartotinį per 3 mėnesius nuo įspėjimo skyrimo Įstatymo 11 straipsnyje nurodyto pažeidimo padarymą baudą iki 0,5 procento nuo bendrųjų metinių pajamų.

Ačiū už dėmesį

